

Haldattas lahâiävtuttas ovdâskoodân laahhân motomij staatâ omâstem kuávlui hammiimist jeegijsoojâlemkuávlun adelum laavâ nubástutmist

IÄVTUTTÁS VÁLDUÁŠÁLÂŠ SISKÁLDÁS

Lahâiävtuttas mielđ iävtuttuvvoo nubástuttem náál motomij staatâ omâstem kuávlui hammiimist jeegijsoojâlemkuávlun adelum laahâ, moin láá vuáđudum ohtsis 71 jeegijsoojâlemkuávlud ive 1923 luándusuojâlelaavâ miäldásávt.

Oovdânpyehtim lii jotkâ luándusuojâlelahâasâtem ovdedempaargon, mon ääigi udâsmittui luándusuojâlelaahâ sehe peividuvvojii ive 1996 luándusuojâlelaavâ vuáđuld vuáđudum 13 aalmuglâšmeeci já ive 1923 luándusuojâlelaavâ vuáđuld vuáđudum 28 aalmuglâšmeeci, 19 luándumeeci sehe 12 eres lavvâin vuáđudum staatâ luándusuojâlemkuávlui rávhuditemnjuolgâdusah uđđâ luándusuojâlelaavâ miäldásâžžân. Taan oovdânpyehtim ulmen lii pyehtid meid motomij staatâ omâstem kuávlui hammiimist jeegijsoojâlemkuávlun ive 1988 adelum lavvâin vuáđudum jeegijsoojâlemkuávlui rávhuditemnjuolgâdusâid oovtâhâmásâžžân 1.6.2023 vuáimán šoddâm luándusuojâlelavvâin já pyehtid rávhuditemnjuolgâdusâid laavâ táásán.

Iävtuttas ooleest ive 1988 laavâst vuáđudum jeegijsoojâlemkuávlui rávhuditemnjuolgâdusâi ohtâgâs vuoigâdvuodâid já kenigâsvuodâid kyeskee koččâmushâin asâttuuččij vuáđulaavâ miäldásávt lavvâin. Iävtuttas meid mutâččij jeegijsoojâlemkuávluid já staatâ eres luándusuojâlemkuávluid kyeskee heiviittállâm oovtâhâmásâžžân. Sâmmilij päikkikuávlust rávhuditemnjuolgâdusâin siäiluččii ain-uv sâmmilij kulttuur paijeentoollâm já ovdedem iävtuh. Ton lasseen iävtuttâsâst olâšuuččii vâldimaadij 21 Palojoensuu-Maunu pyeredemhaavâ olâšuttem vaattâm smaavâ nubástusah Lätâseno-Jiehtâjohka já Jiehtanasvuopmi jeegijsoojâlemkuávlui rajiimâid. Iävtuttas ulmen ij lah olâšuttiđ eres nubástusâid jeegijsoojâlemkuávlui rajiimâid tâi merhâšittee nubástusâid vyeimist leijee rávhuditemnjuolgâdussâid.

Iävtuttum laahâ lii ulmen šoddâđ vuáimán peevi máánu 2027

Ciäkkámuš

Ovdeláá oovdânpuohtum vuáđuld adeluvvojeđ ovdâskode tuhhiitemnáál čuávuvááh laháiävtuttâsah:

LUONNOS

Laahâ

motomij staatâ omâstem kuávlui hammiimist jeegijsuojâlemkuávlun adelum laavâ nubástutmist

Ovdâskode miäradâs miäldâsávt
komettuvvojeh motomij staatâ omâstem kuávlui hammiimist jeegijsuojâlemkuávlun adelum laavâ (851/1988) 4 já 5 § sehe
nubástuttojeh 1–3 § já lahtoseh 1–71 čuávuvávt:

1 §

Čuávuvááh kuávluh hámmejuvvojeh ive 1923 luándusuojâlemlaavâ (71/1923) miäldâsâžžân jeegijsuojâlemkuávlun jeggiluándu já ton luándulii čäcitäsitiädu já ráhtusjiešvuodâi sehe kuávluin tiättojeijee eres luándutiijpâi, iäláánšlaajâi já loddešlaajâi suojâlem várás sehe vandârdem, máttááttâs já tutkâmuš várás:

1) Lätäseno–Jiehtâjohka kuávlu, moos kuleh suullân 43 511 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Iänuduv kieldâst (lahtos 1; kuávlu rääjijh láá merkkejum ruopsis vijvijjn);

2) Jiehtanasvuopmi kuávlu, moos kuleh suullân 1 511 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Iänuduv kieldâst (lahtos 2);

3) Bievrrašvuopmi kuávlu, moos kuleh suullân 4 221 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Iänuduv kieldâst (lahtos 3);

4) Sárávuopmi–Guoskkesáhpi kuávlu, moos kuleh suullân 15 847 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Iänuduv kieldâst (lahtos 4);

5) Sotkaáhpi kuávlu, moos kuleh suullân 2 264 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Iänuduv kieldâst (lahtos 5);

6) Piessuo–Luopmošjohka kuávlu, moos kuleh suullân 2 547 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Ucjuv kieldâst (lahtos 6);

7) Peerrumämmirjeegi kuávlu, moos kuleh suullân 2 643 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Aanaar kieldâst (lahtos 7);

8) Samudjeegi–Vaijuvjeegi kuávlu, moos kuleh suullân 52 803 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Ucjuv já Aanaar kieldâin (lahtos 8);

9) Tiärstoojeegi kuávlu, moos kuleh suullân 2 307 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Aanaar kieldâst (lahtos 9);

10) Čuánjájeegi–Piergivarjeegi kuávlu, moos kuleh suullân 4429 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Aanaar kieldâst (lahtos 10);

11) Raakevuoma–Vuossijänkâ kuávlu, moos kuleh suullân 6 770 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Kittâl kieldâst (lahtos 11);

12) Naatsukka–aapa kuávlu, moos kuleh suullân 8 631 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Kittâl já Suádigil kieldâin (lahtos 12);

13) Siukatanjärvet kuávlu, moos kuleh suullân 2 187 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Kittâl kieldâst (lahtos 13);

14) Loukis kierâjeegij kuávlu, moos kuleh suullân 5 828 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Kittâl kieldâst (lahtos 14);

15) Kuortanonvuoma–Saivinvuoma kuávlu, moos kuleh suullân 9 565 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Kittâl kieldâst (lahtos 15);

16) Leppävuoma–Murtovuoma kuávlu, moos kuleh suullân 2 145 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Kittâl kieldâst (lahtos 16);

- 17) Silmäsvuoma kuávlv, moos kuleh suullán 2 984 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kittâl kieldâst (lahtos 17);
- 18) Mustaoja–Nunaravuoma kuávlv, moos kuleh suullán 2 020 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kittâl kieldâst (lahtos 18);
- 19) Tollovuoma–Vasanvuoma kuávlv, moos kuleh suullán 3 135 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kittâl kieldâst (lahtos 19);
- 20) Ahvenvuoma kuávlv, moos kuleh suullán 2334 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kittâl kieldâst (lahtos 20);
- 21) Näätävuoma–Sotkavuoma kuávlv, moos kuleh suullán 10 612 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kittâl já Suáđigil kieldâin (lahtos 21);
- 22) Teuravuoma–Kivijärvenvuoma kuávlv, moos kuleh suullán 6 062 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kolari kieldâst (lahtos 22);
- 23) Juustovuoma kuávlv, moos kuleh suullán 998 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kolari kieldâst (lahtos 23);
- 24) Sieppijänkä–Pieruvuoma kuávlv, moos kuleh suullán 1 414 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kolari kieldâst (lahtos 24);
- 25) Karhuvuoma kuávlv, moos kuleh suullán 1 093 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kolari kieldâst (lahtos 25);
- 26) Sota-aapa kuávlv, moos kuleh suullán 3 117 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 26);
- 27) Vaaranaapa kuávlv, moos kuleh suullán 3 481 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 27);
- 28) Nalka-aapa kuávlv, moos kuleh suullán 1 542 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 28);
- 29) Pomokaira–Tenniöaapa kuávlv, moos kuleh suullán 45 827 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 29);
- 30) Ilmakkiaapa kuávlv, moos kuleh suullán 1 037 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 30);
- 31) Viiankiaapa kuávlv, moos kuleh suullán 6 347 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 31);
- 32) Vitsavaaranaapa–Kiekeröselkä kuávlv, moos kuleh suullán 1 792 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 32);
- 33) Leviäaapa–Sammalaapa kuávlv, moos kuleh suullán 1 510 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 33);
- 34) Suikeloapa kuávlv, moos kuleh suullán 1 010 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suáđigil kieldâst (lahtos 34);
- 35) Lämsänaapa–Sakkala-aapa kuávlv, moos kuleh suullán 4 210 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Pelkosnjaargâ já Suovâkuoškâ kieldâin (lahtos 35);
- 36) Kaarrerämiä–Kellovuotso kuávlv, moos kuleh suullán 3 348 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suovâkuoškâ kieldâst (lahtos 36);
- 37) Uura-aapa kuávlv, moos kuleh suullán 2 247 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suovâkuoškâ kieldâst (lahtos 37);
- 38) Joutsenaapa–Kaita-aapa kuávlv, moos kuleh suullán 12 948 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Salla já Suovâkuoškâ kieldâin (lahtos 38);
- 39) Löytöjänkä–Suksenpaistama-aapa kuávlv, moos kuleh suullán 6 119 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Salla kieldâst (lahtos 39);
- 40) Kätkäaapa–Serrijoki kuávlv, moos kuleh suullán 1 018 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Pelkosnjaargâ kieldâst (lahtos 40);
- 41) Haikara-aapa–Vitsikkoapa kuávlv, moos kuleh suullán 1 793 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kiemäjäävri kaavpugist já Pelkosnjaargâ kieldâst (lahtos 41);
- 42) Karitunturi kuávlv, moos kuleh suullán 2 127 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Posio kieldâst (lahtos 42);

- 43) Mustiaapa–Kaattasjärvi kuávlv, moos kuleh suullân 3 203 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Pajetuárnus kieldâst já Ruávinjaargâ kaavpugist (lahtos 43);
- 44) Saariaapa kuávlv, moos kuleh suullân 1 886 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Simo kieldâst (lahtos 44);
- 45) Jänessuo kuávlv, moos kuleh suullân 1 287 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Ii kieldâst (lahtos 45);
- 46) Hyöteikönsuo kuávlv, moos kuleh suullân 1 130 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kuáccám kaavpugist (lahtos 46);
- 47) Lapiosuo–Iso Äijönsuo kuávlv, moos kuleh suullân 28 594 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Ii já Ranua kieldâin já Pudasjärvi kaavpugist (lahtos 47);
- 48) Kärppäsuo–Räinänsuo kuávlv, moos kuleh suullân 2 067 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Pudasjärvi já Oulu kaavpugijn (lahtos 48);
- 49) Soininsuo kuávlv, moos kuleh suullân 2 559 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Pudasjärvi kaavpugist (lahtos 49);
- 50) Leväsuo–Kärppäsuo kuávlv, moos kuleh suullân 3 684 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Utajärvi já Puolanka kieldâin (lahtos 50);
- 51) Iso Tilansuo–Housusuo kuávlv, moos kuleh suullân 3 467 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Puolanka já Utajärvi kieldâin (lahtos 51);
- 52) Karhunsuo–Viitasuo kuávlv, moos kuleh suullân 1 106 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Utajärvi já Puolanka kieldâin (lahtos 52);
- 53) Sarvisuo–Jerusalemínsuo kuávlv, moos kuleh suullân 48 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Puolanka, Vaala já Utajärvi kieldâin (lahtos 53);
- 54) Vieremänsuo kuávlv, moos kuleh suullân 2 098 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suomussalmi kieldâst (lahtos 54);
- 55) Saarensuo kuávlv, moos kuleh suullân 702 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suomussalmi kieldâst (lahtos 55);
- 56) Lososuo–Saarijärvi kuávlv, moos kuleh suullân 1 090 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suomussalmi kieldâst (lahtos 56);
- 57) Iso Ahvensuo–Karhusuo kuávlv, moos kuleh suullân 632 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suomussalmi kieldâst (lahtos 57);
- 58) Säynäjäsuo–Matalansuo kuávlv, moos kuleh suullân 1 126 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Suomussalmi kieldâst (lahtos 58);
- 59) Joutensuo–Mustosensuo kuávlv, moos kuleh suullân 2 136 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Hyrynsalmi kieldâst (lahtos 59);
- 60) Juortanansalo–Lapinsuo kuávlv, moos kuleh suullân 5 178 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kuhmo kaavpugist já Suomussalmi kieldâst (lahtos 60);
- 61) Tulisuo–Varpusuo kuávlv, moos kuleh suullân 2 012 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Hyrynsalmi já Suomussalmi kieldâin sehe Kuhmo kaavpugist (lahtos 61);
- 62) Solansuo kuávlv, moos kuleh suullân 654 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Sotkamo kieldâst (lahtos 62);
- 63) Teerisuo–Lososuo kuávlv, moos kuleh suullân 3 329 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Kuhmo kaavpugist (lahtos 63);
- 64) Tervaneva–Sivakkaneva kuávlv, moos kuleh suullân 691 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Pyhäjärvi já Haapajärvi kaavpugijn (lahtos 64);
- 65) Pilvineva kuávlv, moos kuleh suullân 3 270 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Veteli já Kaustisii kieldâin (lahtos 65);
- 66) Linjasalmenneva–Tynnyrineva kuávlv, moos kuleh suullân 2 702 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Lestijärvi já Perho kieldâin (lahtos 66);
- 67) Rasvasuo–Kitkasuo kuávlv, moos kuleh suullân 2 169 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Lieksa kaavpugist (lahtos 67);
- 68) Ruosmesuo–Hanhisuo kuávlv, moos kuleh suullân 1 674 hehtaarid staatâ omâstem kuávlvuh Ilomantsi kieldâst (lahtos 68);

69) Ison-Huppio kuávlu, moos kuleh suullân 945 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Juva kieldâst (lahtos 69);

70) Haukkaneva–Nikulinneva kuávlu, moos kuleh suullân 2 011 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Virrat já Alavus kaavpugijn (lahtos 70);

71) Siikaneva kuávlu, moos kuleh suullân 963 hehtaarid staatâ omâstem kuávluh Ruovesi kieldâst ja Orivesi kaavpugist (lahtos 71).

2 §

Mii luándusuojâlemlaavâ (9/2023) 49 §:st asâttuvvoo kieldum toomâin sehe 50 já 51 §:st já 52 § 5 momentist rávhuditemnjuolgádussáid kyeskee spiehâstuvâin, heiviittuvvoo meid taan laavâst uáivildum jeegijsuojâlemkuávluin.

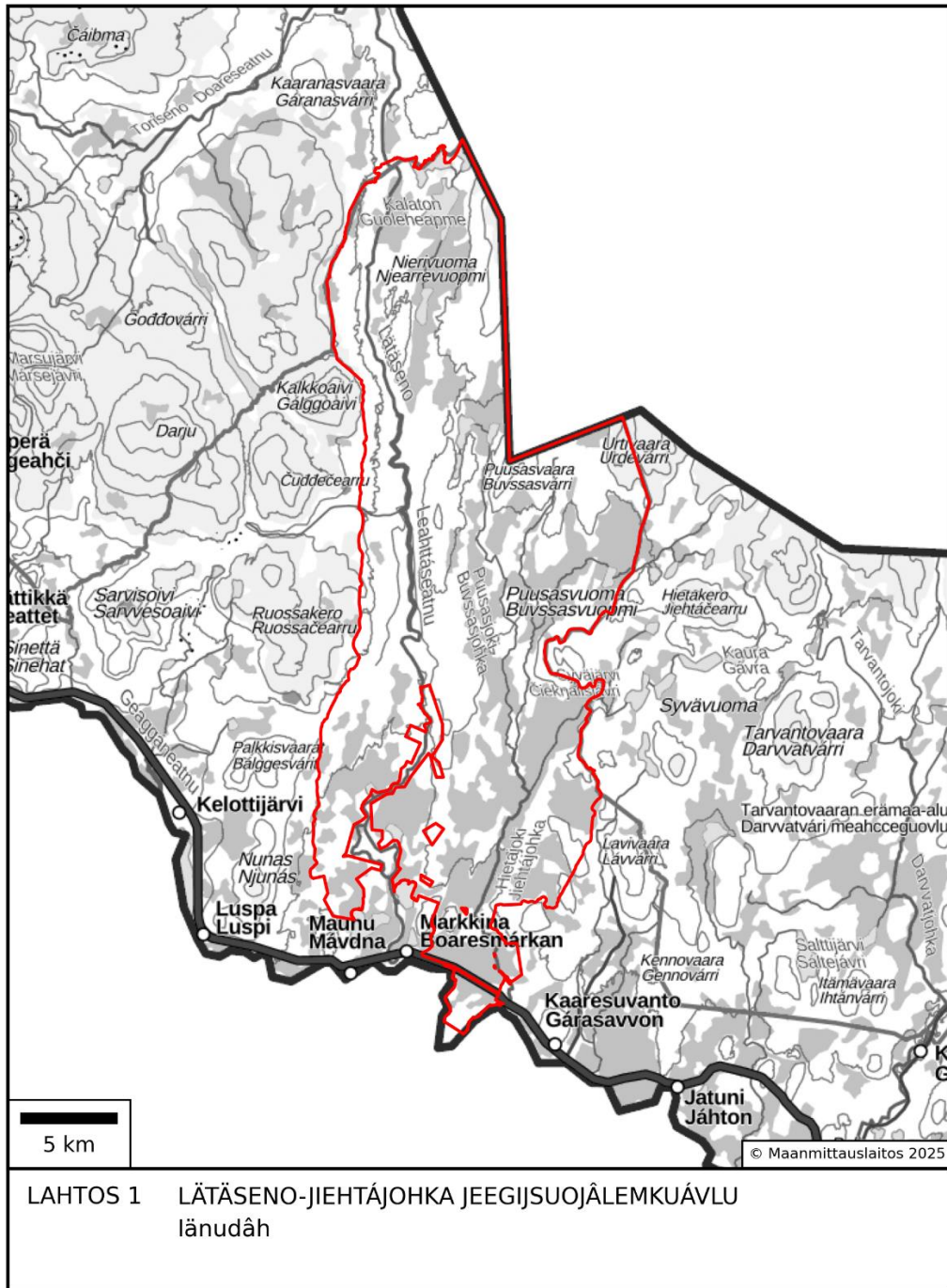
Ton estihánnáá, mii luándusuojâlemlaavâ 49 § 1 moomeent 5 saajeest asâttuvvoo, uázžu miécástid miécástemlaavâ (615/1993) 8 §:st uáivildum kieldâin lejee jeegijsuojâlemkuávluin tâi toi oosijn sehe Meccihaldáttâs luuvijn vuáđudemulme ästihánnáá meid eres kuávluin.

Ton lasseen, mii luándusuojâlemlaavâ 50 § 1 moomeent 6 saajeest asâttuvvoo, puásuítuálukuávlust lejee jeegijsuojâlemkuávluin uázžu ráhtid puásuítuálost onnum káámpáid, puásuiaaidijd já eres ráhtusijd, váldid puásuítuálost onnum muorâ sehe koskâpuddásávt leirádáttâd já cokkiittid ávustuulâ puásuítuálu pargoi ooleest.

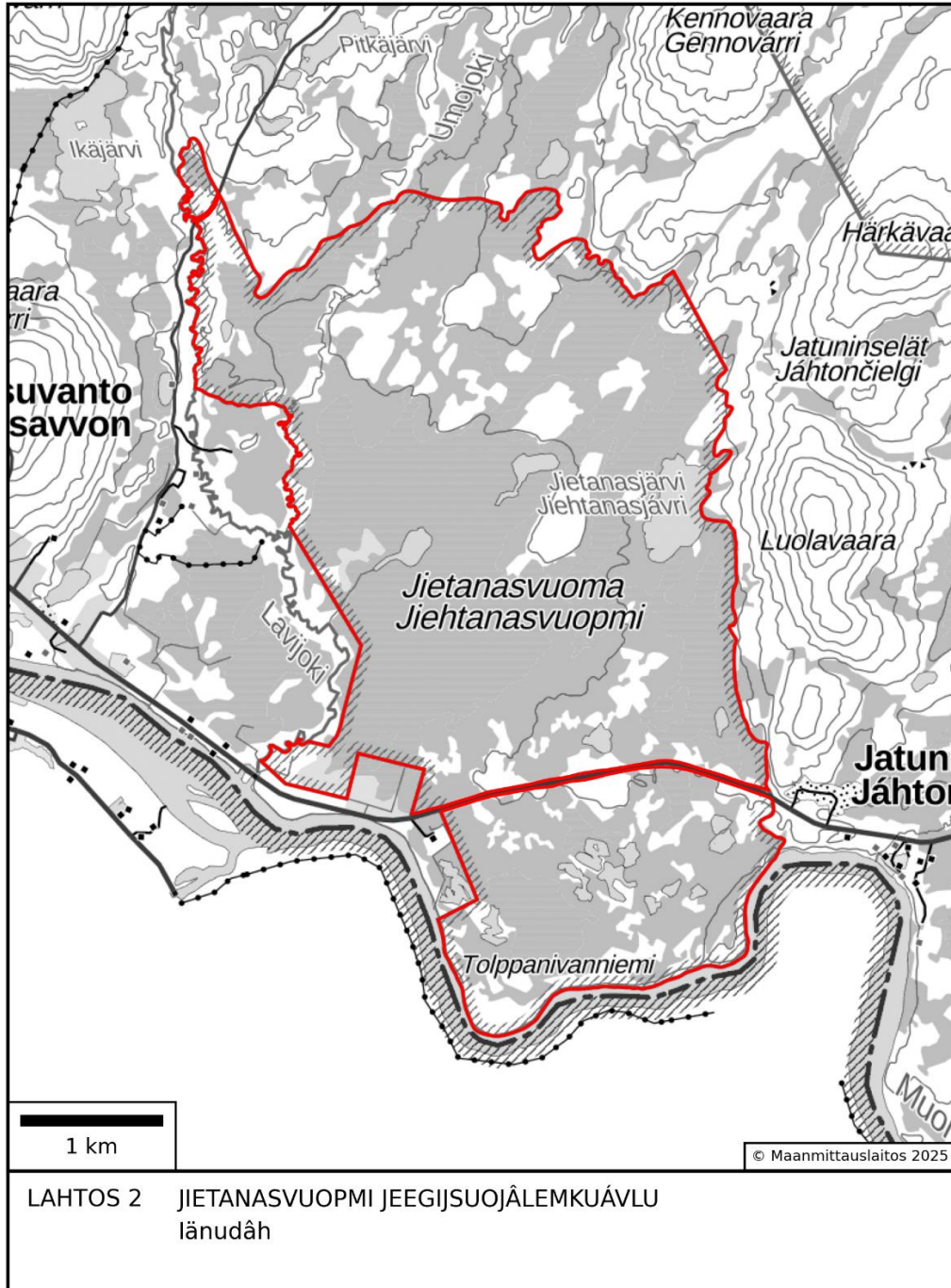
3 §

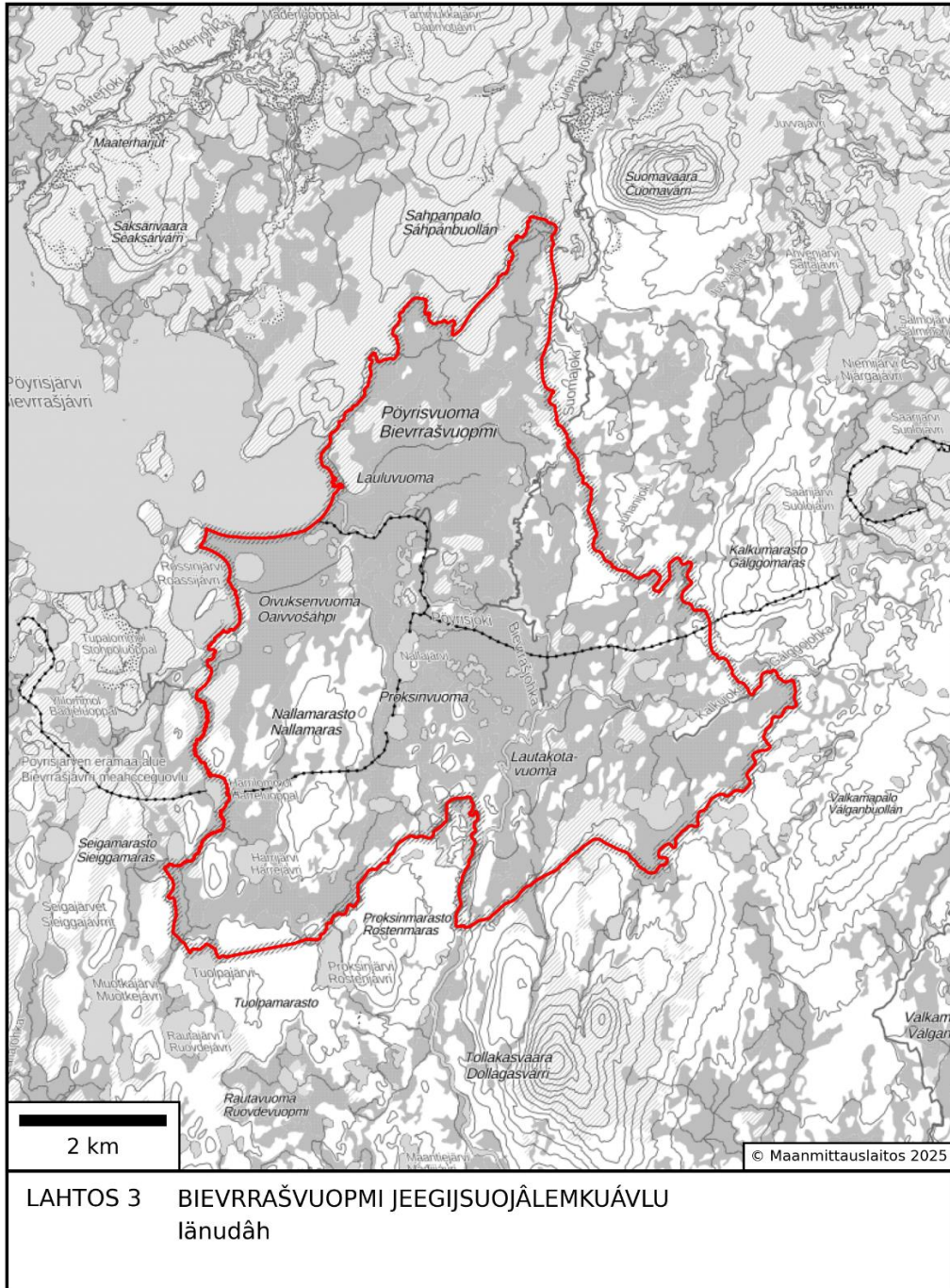
Mii luándusuojâlemlaavâ 55 § 3 momentist asâttuvvoo motomij vuoigâdvuodâi turviimist, 56 §:st lihâdem rajiimist, 57 §:st luándusuojâlemkuávlu tipšom- já kevttimvuáváámist, 58 §:st oornignjuolgâdusâst staatâ luándusuojâlemkuávlust, 59 §:st luándusuojâlemkuávlu raajij meerridmist já merkkiimist, 60 §:st kuávlu lahtemist staatâ luándusuojâlemkuávlun sehe 133 §:st haaldunváldimvuoigâdvuodâst, heiviittuvvoo meid taan laavâst uáivildum jeegijsuojâlemkuávluin.

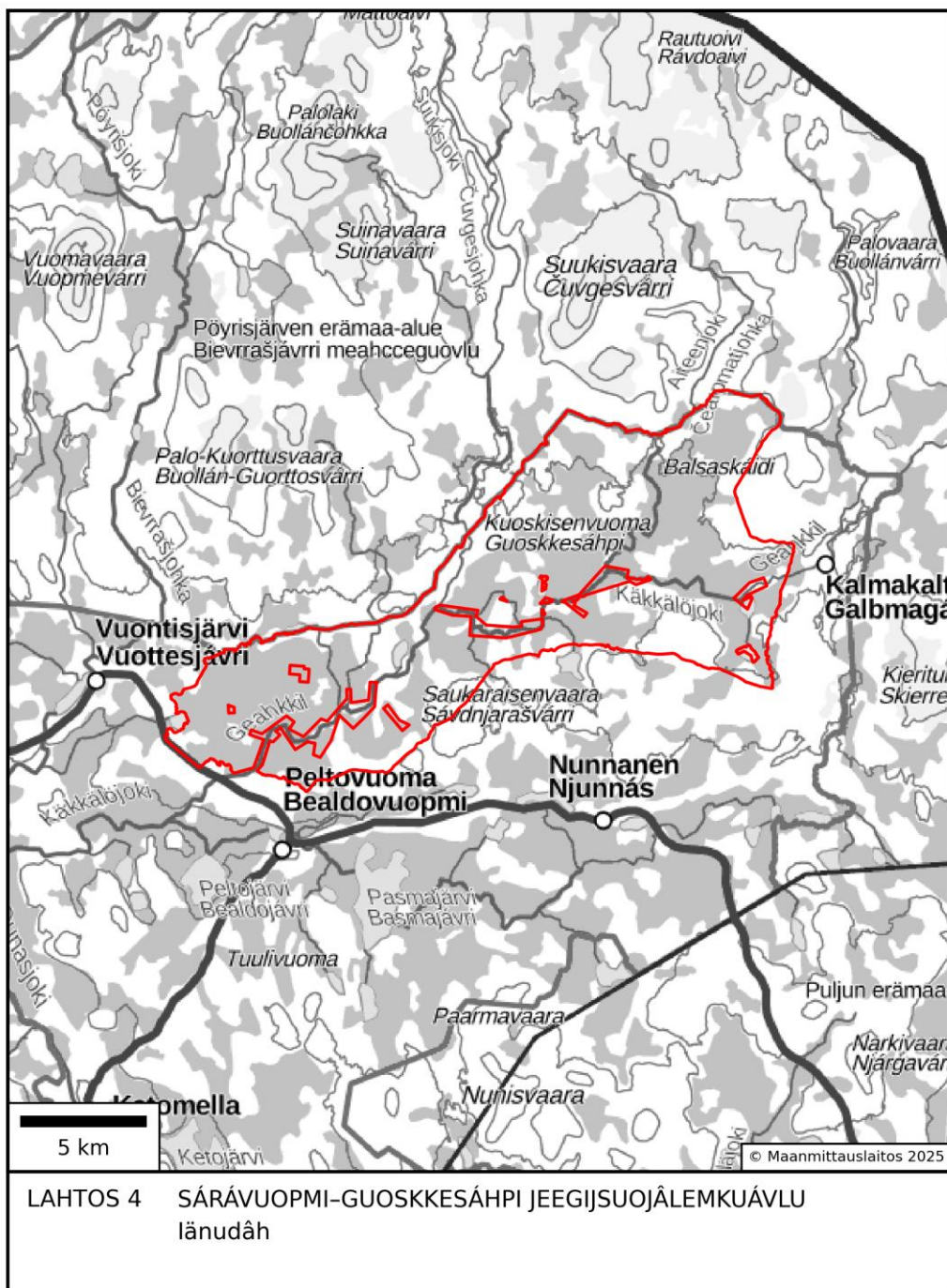
Taat laahâ šadda vuáimán peeivi máánu 20 .

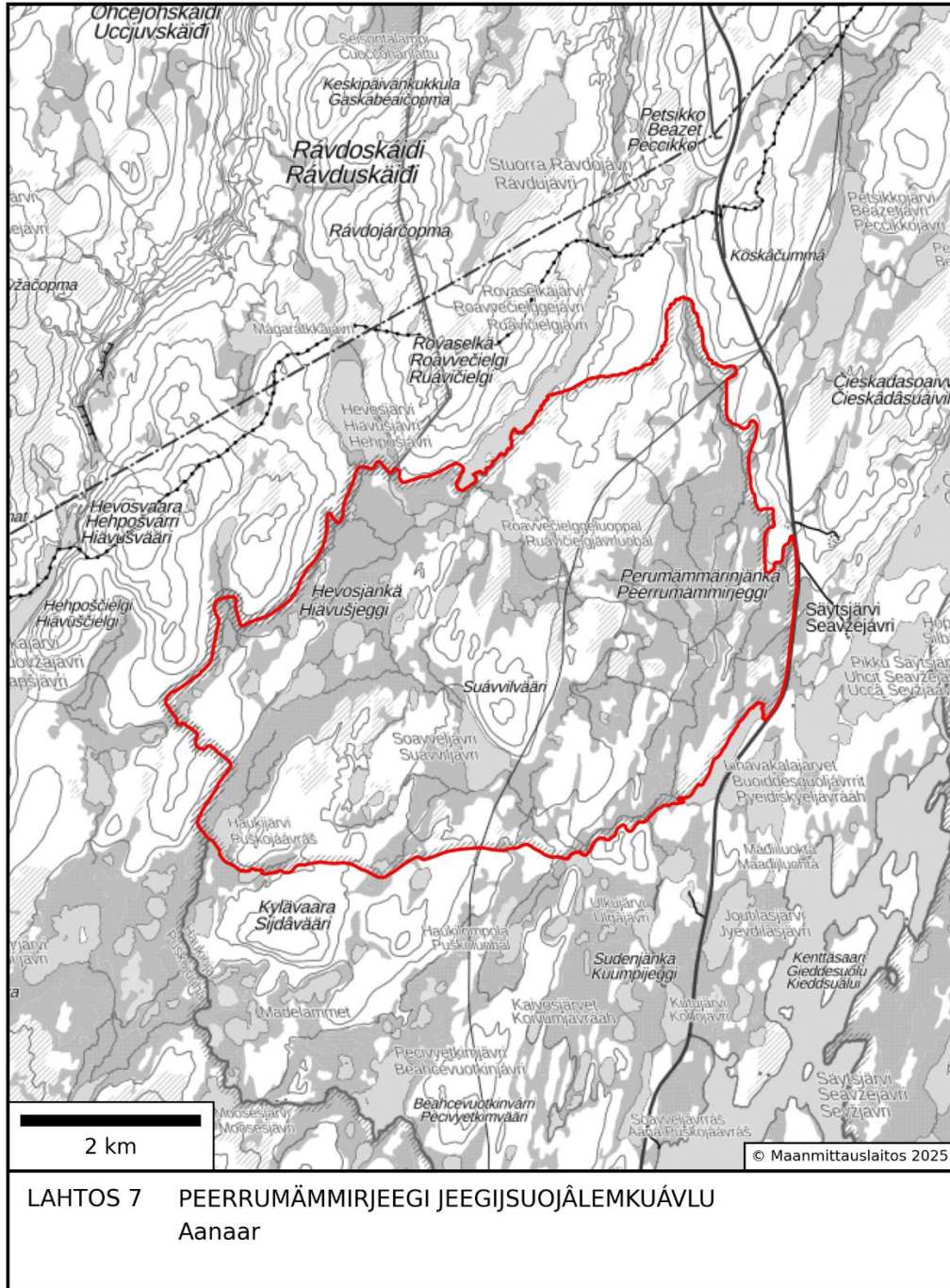
LAHTOS 1 LÄTÄSENO-JIEHTÁJOHKA JEEGIJSUOJÂLEMKUÁVLVLU länudâh

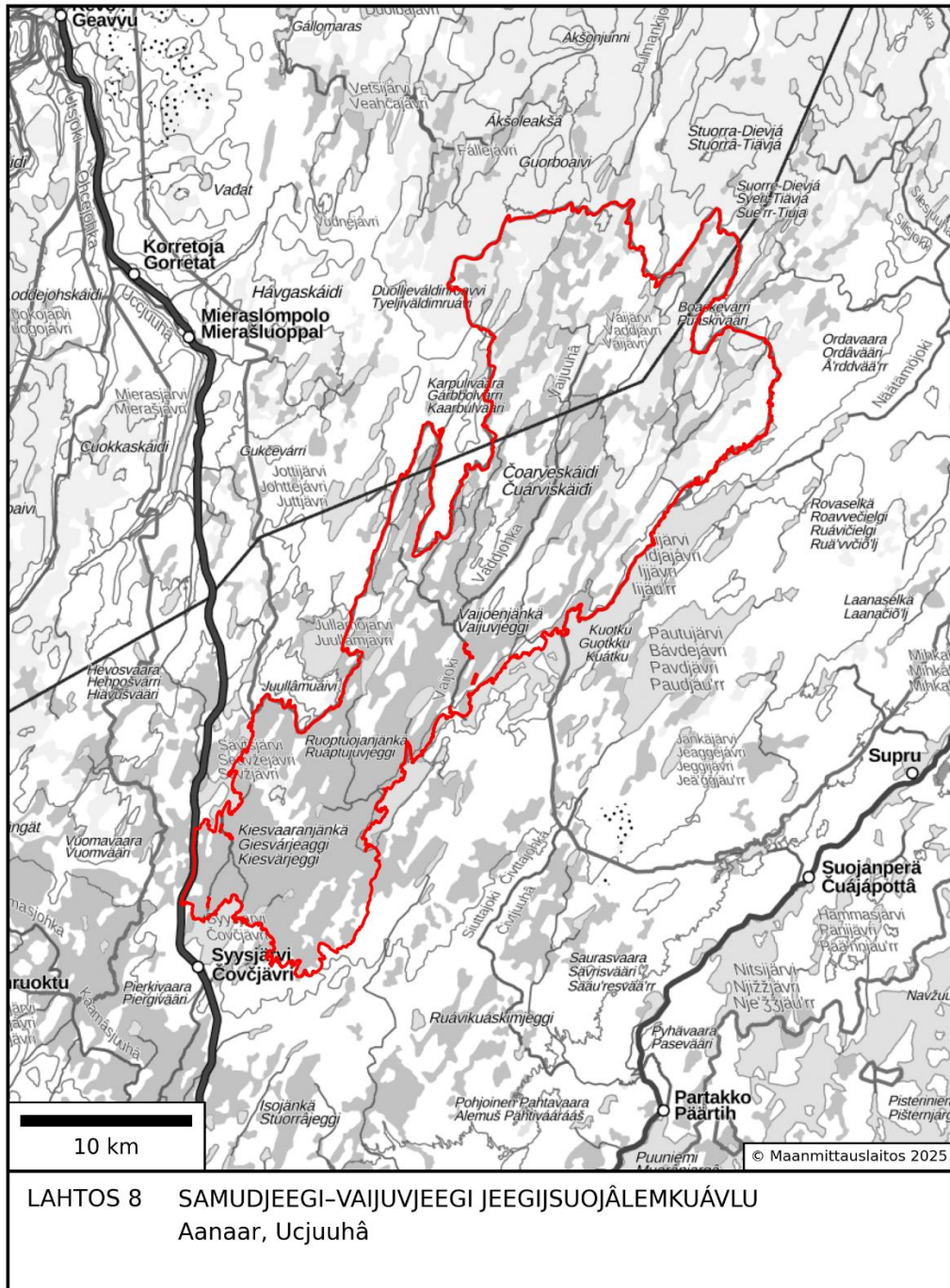

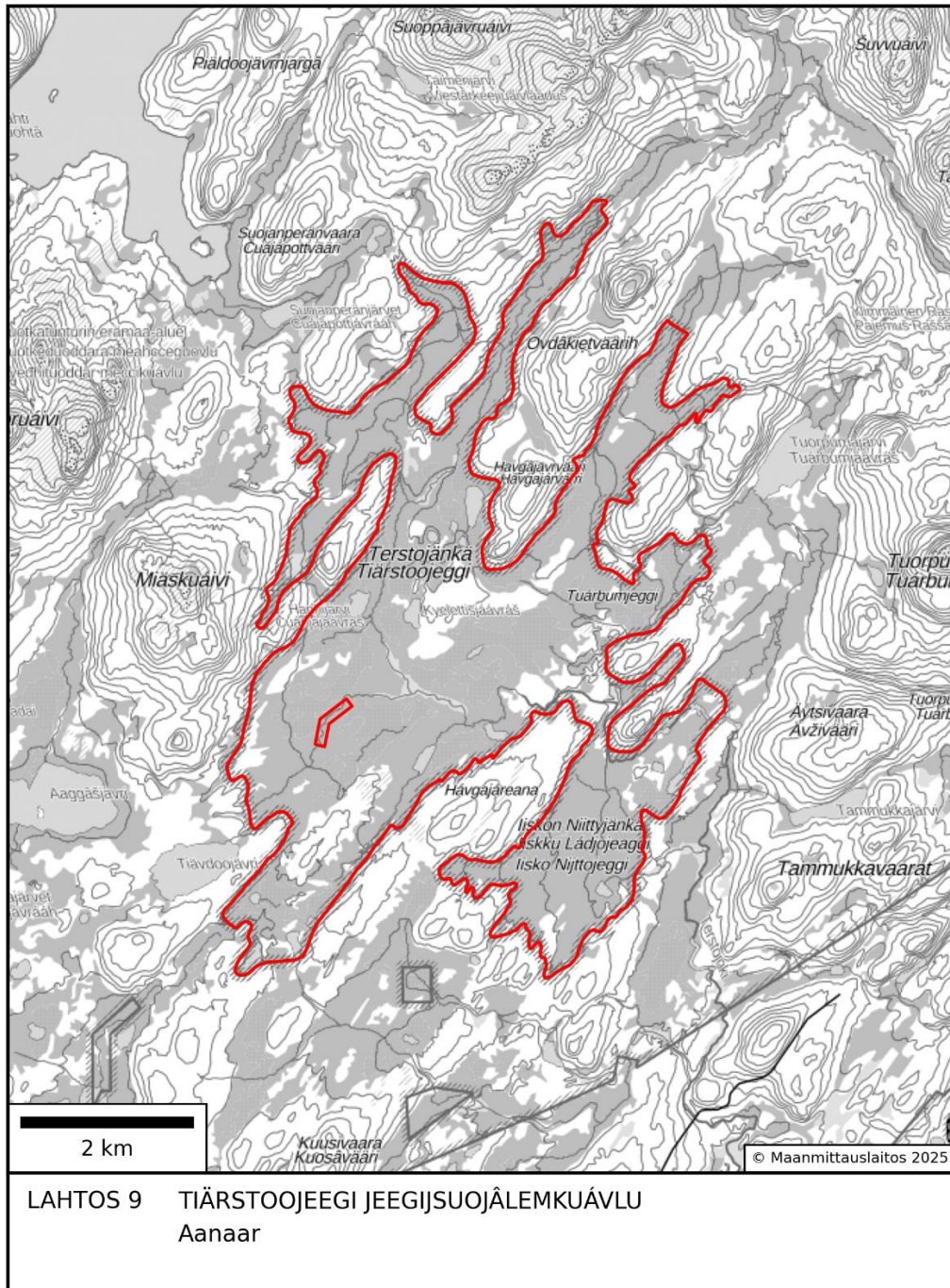

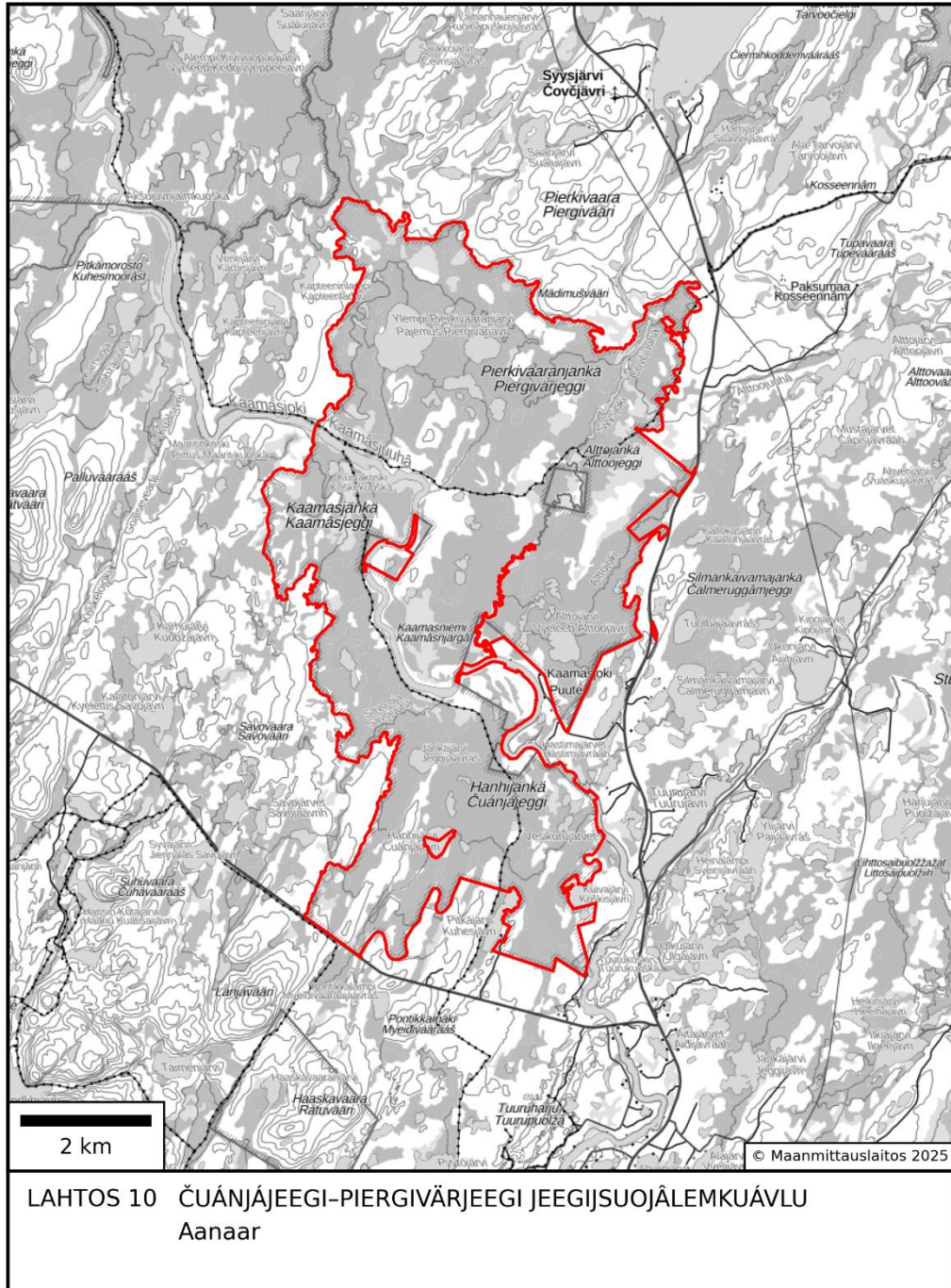
LAHTOS 4 SÁRÁVUOPMI-GUOSKKESÁHPI JEEGIJSUOJÁLEMKUÁVLU
länudâh

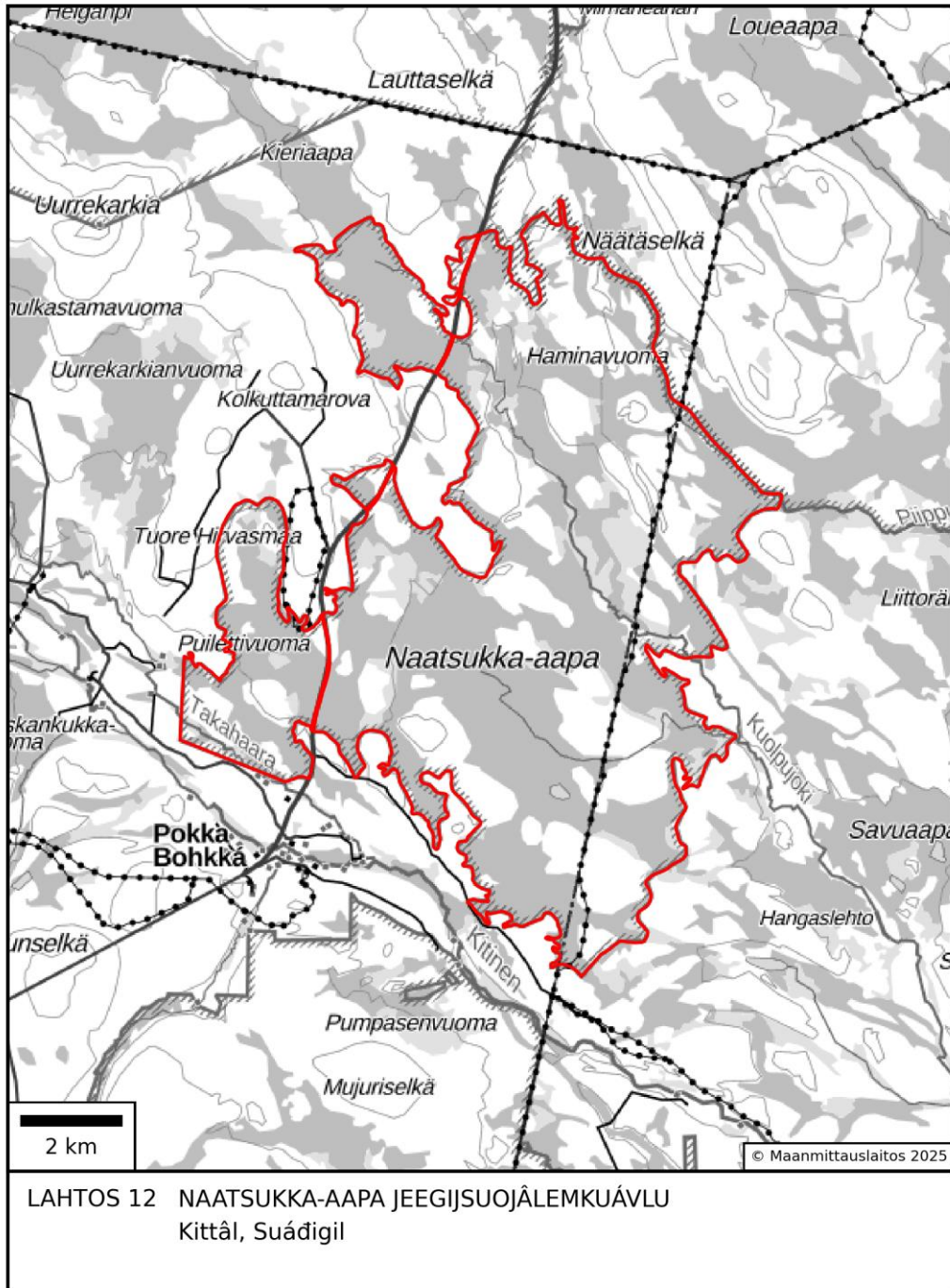

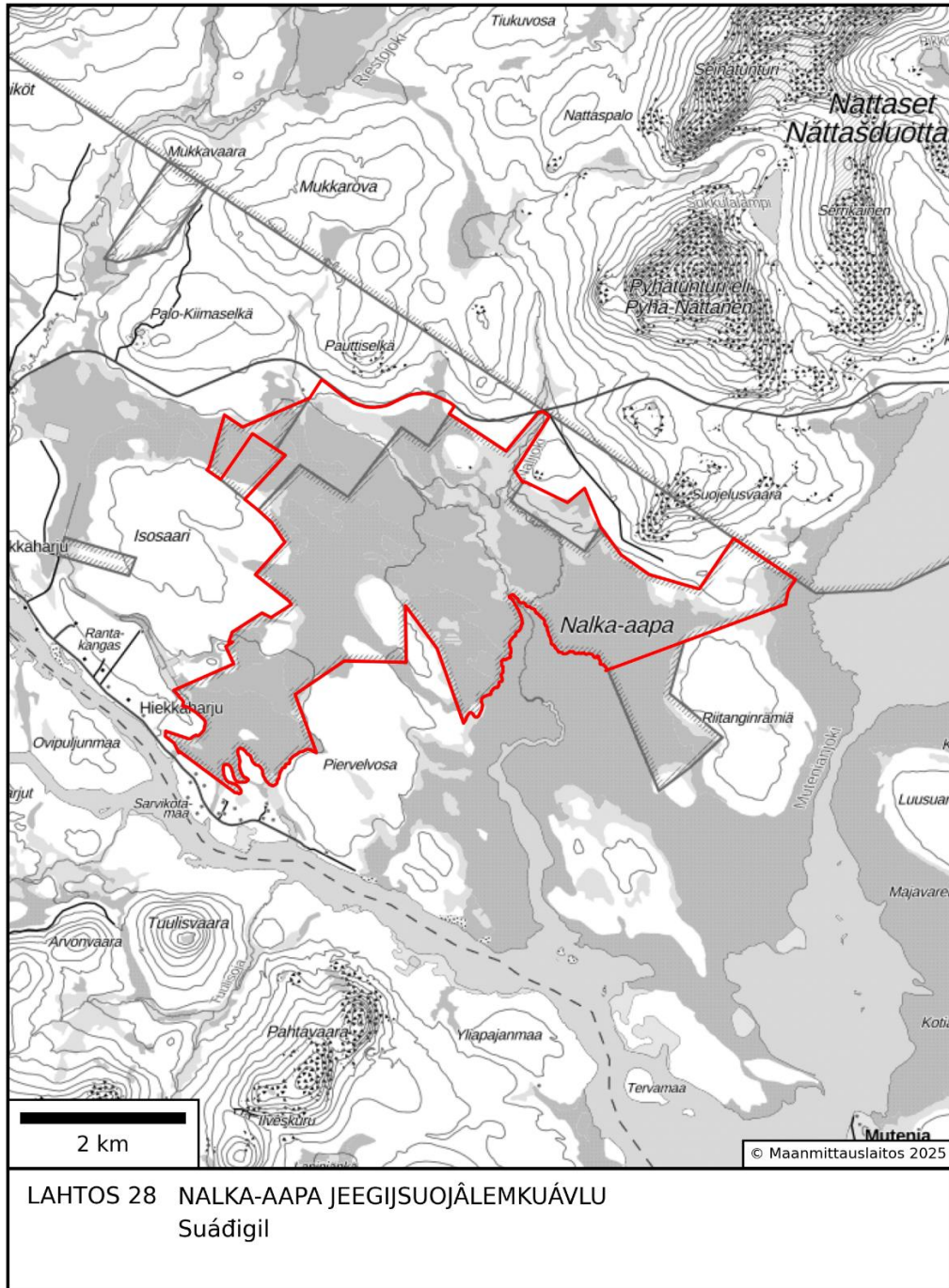

LAHTOS 9 TIÄRSTOOJEEGI JEEGIJSUOJÄLEMKUÁVLU
Aanaar

LAHTOS 28 NALKA-AAPA JEEGJSUOJÄLEMKUÁVLU
Suádigil

Helsingist xx.xx.202x

Uáiviminister

Petteri Orpo

Pirâs- já šonđádâhminister Sari Multala

LUONNOS

LUONNOS